

SLOVENEK

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 26.—
 za en mesec 2.—
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec 2.—
 V upravi prejemam mesečno „ 170
Sobotni izdaja:
 za celo leto 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo „ 12.—

Inserati:
 Enostolpna pettivrsta (72 mm):
 za enkrat po 15 v
 za dvakrat „ 13 „
 za trikrat „ 10 „
 za večkrat primeren popust.
 Periodna oznanila, zahvale, osmrtnice itd.:
 enostolpna pettivrsta po 18 vin.
Poslano:
 enostolpna pettivrsta po 30 vin.
 Izhaja vsak dan, izvzemki nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma so ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ograke 26.511, bosn.-herc. št. 7533. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 4 strani.

Katoliški Slovenci in balkansko vprašanje.

Slovenci so vedno z vsem navdušenjem zagovarjali idejo združenja Jugoslovčanov. Katoliški Slovenci so leta 1877/78. kar plamteli za balkanske Slovence. »Slovenec« je v vsaki številki proslavljal njihovo osvobodjenje in obsojal brezumno politiko avstrijske diplomacije. Naravnost proroške so pa besede, ki jih je zapisal dne 5. marca 1878. Glase se:

»Ako Avstrija vztraja Ilirijo od Beljaka na Koroskem do Trebinja v Hercegovini in od Oseka v Slavoniji do Kotora v Dalmaciji, potem se tudi srbska kneževina ne bo mogla dolgo obdržati, pritegajoča moč Velike Ilirije bo tudi njo k sebi potegnila in potem bi bili Ilirci neposredni mejaši Bulgarov.

Ako pa Avstrija ne bo imela razuma za potrebe časa, za potrebe njej podložnih narodov in ako se bo vede tudi po osvojitvi Bosne ravnala po načelu: Divide et impera, ako ne bo hotela združiti razkosanih udov ilirskega plemena, potem ilirska ideja sicer ne bo izumrla, a nje nositeljica postane namesto velike Avstrije mala Srbija, ki bi pa vsled te oživljajoče ideje postala Avstriji nevarna in dokaj močna sosedinja, kakor je že rekel piemontski kralj: »Mi smo močni ne toliko po svoji velikosti in vojni sili, ampak po ideji, katero zastopamo.«

Slovenci, Hrvatje in Srbi! Velika Ilirija naj bi bila naš politični program za prihodnost, naj bi pa bila tudi program Avstrije glede njenega vedenja v orientalnem vprašanju. Ako pa bodo skušali avstrijski diplomati orientalno vprašanje reševati po željah sedanjih dualistov tako, da bi ne smelo biti na korist Slovanom niti v Avstriji niti onim izven Avstrije, potem je jasno, da svojega namena ne bodo dosegli in da ženejo monarhijo v gotov pogin!

Te besede ne potrebujejo komentarja. Katoliški Slovenci zastopamo danes v balkanskem vprašanju isto stališče kakor smo ga vedno. Naša diplomacija pa slepo dere naprej — sama ne ve, kam.

Poljsko slovanofilstvo.

Pravzaprav je izraz »slovanofilstvo« v naslovu tega članka neumešten, ker slovensko gibanje, ki se sedaj vzbuja na Poljskem, nikakor ne bo bito »slovanofilstvo«. Beseda »slovanofilstvo« pomeni v slovenskem jeziku »ljubezen do slovanstva«. Ljubezen je pa stvar srca. Poljaki pa pravijo, da se v tej stvari nikakor ne marajo pustiti voditi od srca, od simpatij in antipatij, ampak od razuma. Vendar ostanimo še za enkrat pri tem izrazu. Slovanstvo gibanje se razvija med Poljaki polagoma in vztrajno. Pred leti se je ustanovil v Krakovu »Slovanski klub«, ki je postal nekaka matrica poljskega slovanofilstva, potem je pričel izhajati »Slovanski svet«, pred meseci se je pa ustanovilo društvo na večjo skalo, »Slovansko društvo«, s sedežem v Krakovu.

Ravnokar je izšla knjizica: »Slovanoznanstvo in slovanofilstvo« kot prvi zvezek »Slovanske knjižnice«, katero je začelo izdajati gori navedeno društvo. Ta zvezek obsega govor, katerega je imel profesor dr. Feliks Koneczny pri ustanovitvi društva in predstavlja takorekoč program poljskih slovanofilov. Knjizica zasluži po svoji vsebini in po svojem pomenu, da jo podamo Slovincem v glavnih obvirih.

»Najprej slovanoznanstvo, potem slovanofilstvo«, zakliče profesor Koneczny takoj v uvodu. Stvari se je treba lotiti z razumom, a ne s srcem. Slovanstva zadeva ne more imeti za podlago krvno in jezikovno sorodnost raz-

nih slovanskih narodov. Take reči naj prerešujejo filologi in antropologi, toda na nje se ne more opirati slovensko gibanje. Nam ne gre za kulturno zbliznanje z drugimi Slovani. Kultura se vzame, kjer se najde, dobra je tudi, ako je prišla od najbolj sovražnega naroda.

»Slovansko društvo« noče torej vzbujati nobenih čustev in simpatij, ampak preiskavati in študirati hoče slovanstvo vprašanje s poljskega stališča, v koliko je Poljakom koristno ali škodljivo. »Politične sile hočemo za naš narod, do take sile pride pa vsak narod samo, ako obseže s svojo politično mislijo tudi tuje, zlasti pa sosedne narode.« Politična misel se mora raztezati čez mejo naroda in mora imeti privlačno silo za sosedne narode. Politična misel je kot denar, ki mora imeti veljavo tudi v tujini, da ne pride do bankerota v domovini. Poljski narod je imel nekdanj v Evropi veliko veljavo zato: ker se je poljska politična misel raztezala čez meje poljskega naroda. Tudi sedaj moramo imeti veliko politično misel, ki se bo raztezala preko mej poljske narodnosti. Ako narod ne pošilja več žarkov svojih misli v tujino, prično tudi doma umirati življenjske sile in nastopi politično mrtvilo. Ako se narod ne zanima za svoje sode, se polagoma prično obračati sosedje proti njemu.

Poljaki mejašijo neposredno z Rusi, Rusini, Čehi, Slovaki in Lužičani, politične neposredne stike imajo tudi s Slovenci, Hrvatji in Srbi. Izmed osem slovanskih narodov se jih nahaja torej sedem v neposrednih političnih stikih s Poljaki. »Ljubi Slované ali ne ljubi o romantična dušica«, toda poznati jih moraš, ker imaš neprenehoma stike z njimi. Kako bomo sodili o stvari, o kateri nimamo pojma.

Poljska zadeva je os in temeljni kamen slovanstva vprašanja. Poljaki se nahajajo v Nemčiji, Avstriji in Rusiji in vsaka evropska mednarodna zadeva se tiče Poljakov. Rusko-japonska vojska kakor tudi angleško-nemško razmerje je obenem tudi poljska zadeva. Istotako je tudi vsaka slovanstva zadeva obenem poljska stvar. Pri drugih slovanskih narodih samo eno ali drugo slovanstvo vprašanje tiče tudi dotičnega slovanskega naroda. Poljakov se tiče pa vsaka zadeva vsacega slovanskega naroda. Razmerje Bulgarije in Srbije do Rusije in do Avstrije in cerkveno vprašanje na Balkanu je važno tudi za Poljake. Glasovanje raznih slovanskih poslancev na dunajskem državnem zboru sega tudi v poljske zadeve.

Poljaki se nahajajo v središču slovanstva, oni ločijo in družijo slovanske narode med sabo. Ako hočejo Rusi stegniti roko k drugim Slovanom, morajo to storiti preko Poljske. Brez Poljske ni nobenega slovanstva, kdor je naš nasprotnik, on se je izključil izmed slovanstva. »Slovanstvo je naše polje, tu imamo mi odločilno besedo, moramo samo prijeti za delo in zasesti to postojanko.«

Potem omenja »Slovanski klub« in »Slovanski svet«, povdara, da je sedaj postalo že neobhodno potrebno ustanoviti »Slovansko društvo«.

Slovanstvo, to so predvsem Poljaki, kajti edino Poljaki so ohranili slovanstvo nepretrgoma v vsih slojih svojega naroda, samo mi imamo narodno zgodovino brez prenehanja, samo naš jezik se izobražuje in naše slovanstvo se razvija od XV. stoletja brez prestanka; v naših žilah je najmanj tuje krvi, mi nismo bili nikdar trabanti tuje kulture, niti nemške, niti bizantinske, vendar smo mi edini razvili v sebi evropsko kulturo popolnoma brez prestanka od XI. stoletja. Mi smo dali slovanstvu njegove najslavnejše može: učnjake Brudzewskega, Kopernika, Stru-

sia itd. do bratov Sniadeckih, Stašica, Trentovskega in Bieskovskega, največje umetnike, kakor: Chopina, Matejko, Grodgera itd., največje pesnike: Mickiewicza, Krasinskega, Glowackega.

Tudi slovanstva ideja se je rodila na poljskih tleh. Ni res, da je ta ideja prišla na Poljsko šele v novejšem času od drugod, ampak nahaja se pri nas že od davna in Poljska je njena rodna mati.

Politična ideja Boleslavov se je raztezala na Čehé, Slováke, Rusine in Polabce, od Kazimira Velikega pa do Vladislava IV. in celo do Sobieskega je stala Poljska v središču slovanskih narodov in njen vpliv je segal na bratovske narode. V XV., XVI. in XVII. stoletju je bila slovanstva ideja večkrat vodilna misel poljske politike. Ta ideja je starejša od Grunwalda, a po oni slavni zmagi je postala še popularnejša. S celo zavednostjo se je Poljska postavila na čelo »vojne s celim nemškim narodom«, in pri tem so se sklicavali stari Poljaki velikokrat na slovanstvo vzajemnost. Poljska je hotela zediniti vsa slovanstva plemena od Vitave do Volge in zlasti v XVII. stoletju je začela obračati svojo pozornost v še večji meri tudi na Balkanu. Slovanstvo so stari Poljaki smatrali za lastno polje, na katerem naj se razvija poljska politična misel.

Od XVII. stoletja začenja padati stališče poljskega naroda in se zoževati njegovo obzorje. Poljska se je odslej počela le še s svojimi domačimi zadevami in je padala vedno bolj. Ker se nismo zanimali za nič, kar se je vršilo okrog nas, smo se izbrisali sami iz zemljevida. Poljska je umrla že davno poprej, kot je bila razdeljena od sosednih držav.

Ko se je pa začel poljski narod zopet dvigati, je takoj tudi v njem vstajala slovanstva misel. Že prva poljska buditeljica, kneza Mihael in Avgust Ceteriski (okrog leta 1740.) sta dvignila obenem tudi slovanstvo idejo. Po Kosciuskovi vstaji so Poljaki izdali oklic na vse slovanske narode, a mnogo poljskih častnikov je šlo na Srbsko pod zastavo Črnega Jurja borit se za srbsko svobodo. Začetkom XIX. stoletja je slovanstva ideja mogočno vzplapolala na Poljskem, knez Aleksander Sapieha je izvršil svoje zgodovinsko potovanje med južnimi Slovani. Za njim je cela vrsta začela potovati po drugih slovanskih deželah in cela vrsta poljskih učnjakov je začela obdelavati slovanske predmete. Ideja slovanstva je postala na Poljskem tako popularna, da so celo druge organizacije si dajale slovanske firme, da bi lažje dobile pristavev. Leta 1818 so framazoni ustanovili v Varšavi ložo pod imenom: »Vzajemnost slovanstva«, a leta 1820. v Vilnu »Orel slovanski«. Okrog leta 1815. je nastal načrt »Velikega slovanskega društva« in »Slovanskega instituta« pri krakovski univerzi. Leta 1824. je bilo ustanovljeno v Lvovu tajno društvo »Priatelj slovanstva«. Leta 1829. je začel profesor kemije A. M. Kitajski v Varšavi izdajati prvi slovanofilski list »Slovianin«, ki je prenehal z izbruhom poljske vstaje l. 1831. Pečal se je zlasti s slovanskimi gospodarskimi zadevami. Z izbruhom gori navedene poljske vstaje zoper Ruse je nastala poljska slovanofilska bojna pesem: »Kar Slované — vsi so bratje.«

Ko je bila zadušena poljska vstaja, je bilo ognjišče narodne in slovanstva misli prenešeno v tujino. Največji poljski pesnik Adam Mickiewicz je najglasnejši prerok slovanske bodočnosti. Grof Krasinski je prerokoval, da bo vstala Poljska kakor kraljica polje. — Tudi Slovacki, tretji v trojici teh treh največjih poljskih pesnikov, je oznanjal, da »Poljska bo iz višine udarila na vsa slovanstva plemena, jih zbudila

k življenju in se združila z njimi. Leta 1842. je pisal Stefan Witwicki, da »Poljaki o nobeni stvari tako ognjeno ne govore, kakor o slovanstvu, da celo še več, kot o poljstvu«. Poleg največjih poljskih pesnikov so se tudi največji poljski misleci živo pečali s slovanstvom vprašanjem. Nastal je celo nov sistem »slovanstva filozofije«. Oznanjala se je celo nova doba »kraljestva sv. Duha«, ki bo slovanstva doba.

Tako navaja profesor Koneczny podatke o zgodovini poljskega slovanofilstva, našteva poljske slovanofske organizacije in liste ter uglednejše slovanofile. Ni ga uglednejšega poljskega moža, ki bi ga ne našli v tej vrsti. Pa tudi praktično agitacijo so začeli Poljaki prvi izmed vseh Slovanov. Leta 1836. je poslala poljska »centralizacija« agitatorje k raznim slovanskim narodom. Jožef Slovicki je svoje agitacijsko potovanje v Zagreb plačal z ječo in smrtjo, Jožef Lukaškievič, ki je bil poslan v Prago, je tudi umrl v ječi, Robert Hmielewski, odposlanik na Slovaško, je bil leta 1840. vjet in je sedel 20 let v ječi, Teofil Višnjevski je bil večkrat poslan na Češko, slednjic je bil pa v Lvovu vjet in za ta zločin obsojen leta 1847.

Kljub temu se pa Poljaki niso dali ostrašiti, ustanovljale so se vedno nove slovanofske organizacije in liste. Leta 1865. dne 4. junija so v Parizu objajali na originalen način 50letnico srbske osvoboditve. Niti nesrečno leto 1863, ko je bila zadušena v krvi zadnja poljska vstaja, ni zadušila med Poljaki popolnoma slovanstva misli. Slavni general te vstaje Havke-Bossak je bil navdušen slovanofil. Toda kolikor bolj se je začelo širiti med drugimi Slovani moskalofilstvo, toliko bolj je izumirala med Poljaki slovanstva misel. Ruska vlada je priredila l. 1867. slavno potovanje v Moskvo, kot protipoljsko demonstracijo, oznanjalo se je novo slovanstvo na podlagi pravoslavja, ruske narodnosti in ruskega carata. Sedaj so se Poljaki odmaknili od slovanstva gibanja, ki je dobilo tako obliko, med Slovani je pa zavladalo mnenje, da se Poljaki ne čutijo Slovane in se ne marajo družiti z drugimi slovanskimi narodi.

Nato graja dr. Koneczny jako ostro postopanje Poljakov, ki je pač ugodno za politične erotomane in za lenuhe, toda ne odgovarja poljski narodni koristi in preteklosti poljskega naroda. Poljaki morajo zopet dvigniti zastavo slovanstva in očistiti slovanski program narog moskalofilstva.

Težišče slovanskega gibanja se je iz Rusije preneslo v Avstrijo. Habsburška država bo zadobila trdno podlago samo, ako prične s slovanstvo politiko in odpravi dualizem.

Ko so v najnovejšem času Poljaki zopet pričeli sodelovati v slovanstvem gibanju, se je najprej Dunaj začutil v zadregi, po zadregi bo pa moralo priti premišljevanje. Naša (poljska) naloga je: da prepričamo Dunaj o potrebi slovanske politike in prevzamemo vodilno vlogo pri reorganizaciji Avstrije. Ako ne storimo tega, bomo pri spremembi avstrijskega sistema ostali na suhem, a slovanstva gibanje bi se zamoglo obrniti proti nam. Mi moramo biti tvorna sila v slovanstvem toku, poznati moramo slovanske zadeve, da bomo zamogli delati smotreno. Mi moramo ali stati na čelu Slovanov, ali pa bomo imeli Slované za svoje sovražnike.

Radi tega se je ustanovilo v Krakovu »Slovansko društvo«: širiti med Poljaki slovanstvo in pripravljati poljski narod za vodilno vlogo v slovanstvu, to je njegov namen.

Zmage slovanskega orožja.**BOJI PRI CATALDŽI. — BULGARI NAMERAVAJO PROTI CARIGRADU PRODIRATI?**

Sofija, 27. marca. (Oficielno.) Bulgarske prednje čete pri Cataldži so danes zopet napadle Turke in jih vrgle nazaj za reko Karasu. Mesto Cataldža se nahaja v rokah Bulgarov.

Carigrad, 27. marca. Boji na severnem krilu cataldške črte se nadaljujejo.

Pariz, 27. marca. Bulgarski poslanik naznanja v »Echo de Paris«, da bo bulgarska armada zdaj s četami in s topovi, ki so postali radi predaje Odrina proste, prodirala proti cataldski črti in proti Carigradu.

SLAVLJA POVODOM ZAVZETJA ODRINA.

Sofija, 27. marca. Od ranega jutra sem je vse prebivalstvo na nogah in si medsebojno čestita k slavni zmagi. V katedrali se je čitala maša zadušnica za padle junake, sledilo je nato zahvalno bogoslužje za zmago. Božji službi so prisostvovali carjev namestnik, ministri, zastopniki Srbske in Grške in najvišje civilne in vojaške oblasti. Ko je došel pred cerkev vojni minister, so ga navdušeno pozdravljali.

Cetinje, 27. marca. V Črnigori je zavzetje Odrina napravilo velikanski vtis. V Cetinju je hitelo prebivalstvo k bulgarskemu poslanstvu, kjer je navdušeno Bulgarom na čast manifestiralo. Člani kraljeve rodbine, ministri in drugi dostojanstveniki in diplomatični zbor so čestitali bulgarskemu poslaniku. Kralj Nikolaj je brzojavno čestital caru Ferdinandu, črnogorski ministriški predsednik pa Gešovu.

OVACIJA SRBOM V BULGARSKEM SOBRANJU.

Sofija, 27. marca. V današnji seji bulgarskega sobranja je izjavil ob burnem pritrujevanju bulgarski ministriški predsednik Gešov: Bulgarski vojniki so skupno s svojimi zavezniki srbskimi brati s svojo krvjo napisali slaven list v povestnici balkanskih narodov in zarisali znamenit dan v svetovno zgodovino. Odrin, druga turška prestolnica, najvažnejša trdnjava Balkana, je večeraj padel. Bajka, češ da so Bulgari, četudi še tako izborna na vojnem polju postopajo, pred kako trdnjavo brez moči, je pobita. Večerajšnje zmage se bulgarski narod odkrito veseli, a ravno tako žaluje z bolejšjo za junake, ki so na bojišču padli. Ministriški predsednik poziva poslance, naj časte hrabre zmagovalce in naj se s pieteto spominjajo padlih junakov. Navdušene ovacije sledo tem besedam. Sobranje je sklenilo brzojavno čestitati generalisimu Savovu. Brzojavka se zahvaljuje armadi za slavna junaštva. Ruski dumji se sobranje zahvaljuje, ker je prisrčno slavila bulgarsko zmago. Seja se je zaključila s čestitjem padlih junakov. Vsi poslanci so vstali in klicali: »Mir dušam junakov!«

ŠUKRI PAŠA PONUDIL PREDAJO SRBSKEMU POVELJNIKU.

Belgrad, 27. marca. (Izvirno.) Iz Skopja se uradno poroča, da je poveljnik II. srbske armade pred Odrinom, general Stepanović javil vrhovnemu poveljstvu tole: Odrin padel. Šukri paša je krog poldne poslal svojega adjutanta k 20. polku; adjutant je izjavil, da se želi Šukri paša pogajati o predaji s poveljnikom srbske armade. Ker je bil pa vrhovni bulgarski poveljnik odredil, da nihče razun njega nima pravice puščati se v kaka pogajanja s Šukri pašo, ki se ima njemu predati, sem odklonil vsako pogajanje. Timoska divizija je zasedla utrdbe severo-zapadnega sektorja, donavska pa je navalila naprej v Karačač.

SRBSKI RANJENCI IZPRED ODRINA.

Belgrad, 27. marca. (Izvirno.) Del srbskih ranjencev bo ostal v Nišu in Vranju; tamošnje bolnišnice so se že večeraj začele izpraznjevati ter so ranjence poslali v Belgrad. V Belgradu so se iznova pripravile vse bolnišnice. Sanitetni vozovi so že odšli v Odrin. Ranjenci iz zadnjega naskoka dospo sem v nedeljo.

SRBI IN BULGARI OB PADCU ODRINA.

Belgrad, 27. marca. (Izvirno.) Danes zjutraj se je v Sofiji v cerkvi svetega srbskega kralja Miljutina vršila zahvalna služba božja za padec Odrina. Po službi božji so mase priredile vladi in srbskemu poslaniku velike ovacije. Gešov in Spalajković sta drug drugemu čestitala k zmagi zavezniškega orožja. Pred srbskim poslaništvom so se ovacije ponavljale. Splošno se priznava, da se je srbska vojska zelo dobro držala in uradno se naglašja, da so Srbi osvajali utrdbe, dasi to ni bila njihova naloga. — Šukri paša je ponudil predajo 20. srbskemu polku, to pa zato, ker mu je bil le-ta najbližji in ga je najbolj pritiskal. — Pašič je večeraj bulgarski vladi nemudoma čestital k zmagi. Belgrad se ovija z zastavami. — Iz Sofije se naknadno brzojavlja, da vlada med tamošnjimi vojnimi krogi največje občudovanje do srbskih čet. Donavska divizija je z nepopisnim poletom, z najneverjetnejšimi bravurami in neustrašenostjo zavzemala utrdbe in osvojila eno najmodernejših in največjih utrdb: Papastepe. V bulgarskem vojnem ministertvu

govore o činih srbske vojske z največjim priznanjem in navdušenjem.

ŠTEVILO VOJNIH VJETNIKOV V ODRINU.

Sofija, 27. marca. Po poročilih iz Odrina so Bulgari vjeli 70.000 turških vojakov in 10.000 častnikov, med njimi 16 paš.

× × ×

VELESILE SO GLEDE SKADRA INTERVENIRALE.

Belgrad, 27. marca. Zastopniki velesil v Belgradu so danes srbski vladi naznanili sklep londonske poslaniške konference, da pripade Skader Albaniji. Zastopniki velesil so od srbske vlade zahtevali, da naj ne odpošilja vojakov pred Skader in naj srbske čete, ki se pred Skadrom nabajajo, odpokliče. Črnogorska vlada se pozove, da naj takoj pred Skadrom vojne operacije ustavi. Kakor se iz vladnih srbskih krogov poroča, bodo želji velevlasti že danes ugodili, oziroma ustavijo srbske čete pri Skadru sovražnosti.

ČRNOGORSKI KRALJ ZAHTEVE PO SKADRU NE OPUSTI.

Peterburg, 27. marca. Dopisnik »Večernega Vremena« brzojavlja po avdienci s kraljem Nikolajem, da je kralj izjavil: Z ozirom na svoje postavne pravice tudi nasproti združeni Evropi ne morem skleniti, da opustim Skader, ki je za Črnogorče življenjskega pomena.

SKADER SE NE SME UTRDITI?

London, 28. marca. Iz zanesljivega vira poročajo, da je Rusija privolila, da pripade Skader Albaniji, zahteva pa, da se razušijo utrdbe in se Skader izpremeni v odprto mesto. Tudi bo zahtevala osušitev jezerskega obrežja, da postane mesto od strani jezera pristopnejše.

BOJI PRED SKADROM?

Belgrad, 27. marca. Glasom najnovejših vesti se boji krog Skadra ljuto nadaljujejo. Kanonada se čuje vse do Kosova in celo na višinah krog Bitolja. Artiljerija, ki razpolaga z obilno municijo, nemilo sipa ogenj na utrdbe, in sicer s strahovitim uspehom, kakor poročajo aviatiki. Padec Skadra je neizogiben.

VPRAŠANJE ALBANSKIH MEJA.

Belgrad, 27. marca. Poučeni krogi izjavljajo, da so velesile v vprašanju meja sprejele stališče Srbije. Meja ne pojde ob Drinu, marveč ob njevojem razvodju. Srbsko-bulgarska in srbsko-grška meja se določi sporazumno, in sicer še preje, predno se reši vprašanje o prevzetju turškega državnega dolga, ker je treba preje vedeti, koliko teritorija dobi posamezni zaveznik. Zatrjuje se, da trojni sporazum na vsak način želi, da se Balkanska zveza ohrani; srbskemu stališču se je v vprašanju meja pridružil zato, ker se mu zdi opravičeno in ne proti zvezi naperjeno. V belgrajskih merodajnih krogih se zato v stvarih uprave in javnih zgradb že sedaj računa s tem, da ostane Srbiji cela desna obal Vardarja, na levi pa takozvana vardarska dolina. Mejitev Srbije in Grške je sklenjena stvar.

MAJHEN USPEH »HAMIDIE«.

Belgrad, 27. marca. O napadu »Hamidie« na srbski transport so sedaj dospeli natančni podatki. Transport je obstajal iz pet grških ladij, ki so ob istem času odplule iz Soluna; pri Chalkisi se jim je pridružila še ena ladja, ki je ondi sprejela na krov nekaj srbskih vojakov, ki so se z neke ponesrečene ladje tu rešili na breg. Na ladjah je bilo vkrcajih 5000 vojakov in 500 konj, aeroplanski oddelek in 24 poljskih lekaren; skupaj torej cel polk. Transport je do otoka Egizosa spremljala ena grška torpedovka, pri Kršu so pa srečali dve grški vojni ladiji: »Psaro« in »Temistokla«. V medovanski luki se ni takoj pričelo z izkrcavanjem, marveč šele tedaj, ko se je avizirala »Hamidie«. Vsega vkup je bilo ubitih 18 mož, 1 mašinist in mornar; težje ranjenih je 30, ostali so le lahko ranjeni. Konja sta bila samo dva ubita, ostale so rešili. Rešili so tudi vso artiljerijo in aeroplan. Zgubljenega je bilo le veliko provianta, zlasti riža.

× × ×

MIROVNO VPRAŠANJE.

Belgrad, 27. marca. V tukajšnjih političnih krogih se z vsoto gotovostjo trdi, da so se balkanski zavezniki in velevlasti glede na vprašanje vojne odškodnine sporazumeli. Zavezniki so sprejeli predlog velesil, da vojno odškodnino Turčija tako plača, da se tisti del turškega državnega dolga, ki ga prevzamejo balkanski zavezniki, primerno zniža. Tu so prepričani, da se mir kmalu sklene.

Dunaj, 27. marca. Velesile se zdaj pogajajo, da se londonska poslaniška konferenca izpremeni v evropsko konferenco, ki naj se peča z mirovnimi pogoji in z novimi temelji, ki naj se na Balkanu ustvari. Konferenca sklene novo pogodbo, ki nadomesti znano berlinsko pogodbo s 13. julija 1878.

× × ×

SRBI IN BULGARI.

Belgrad, 27. marca. Bulgarska vlada je bulgarskemu državniku Gešovu naročila, da naj v Peterburgu glede na meje med Srbijo in Bulgarijo v prilogi Bulgariji posreduje. V Belgradu so radi tega koraka vznevoljeni in da Gešove načrte prekrizajo, je bil v Peterburg odposlan bivši ministriški predsednik Stojanović, da dela v dvornih krogih v prilogi Srbiji, ki želi, da naj med Srbijo in Bulgarijo glede na sporne točke ob določitvi mej odloči car sam.

× × ×

USPEH LJUDSKEGA ŠTETJA V OKRAJU DEBAR.

Belgrad, 27. marca. (Izvirno.) V zadnjem času se je v novih krajih na najskrupuloznejši način izvedlo ljudsko štetje; prisostvovali so tako Turki kakor Arnavti. Statistika v debarskem okraju podaja naslednji uspeh: Vsega prebivalstva je 31.085 duš; od teh je 9494 Srbov in 16.592 Turkov, skupaj tedaj 26.086 proti 5719 Arnavtom. Vasi je 70, med temi 17 srbskih, 16 arnavtskih, ostale so turške ali mešane. V 28 turških vaseh govore izključno srbsko in ne znajo ne turško, ne arnavtsko. Od vseh 16.592 Turkov govori srbski jezik 12.318, turški pa samo 4274. Arnavtsko govore samo Arnavti, to je manj nego petina vsega prebivalstva, kar je najboljši dokaz, kako malo arnavtski je Debar.

Dnevne novice.

— Cenjene naročnike, katerim s koncem tekočega meseca poteče naročnina na »Slovenca« ali pa jim je že potekla, nujno vabimo, da se čimpreje poslužijo doposlanih jim položnic in obnove naročnino za nadaljno dobo. S tem se izogonejo nejuhibi neprilik pri pošiljanju lista, ker se bo ustavil list že v prvih dneh prihodnjega meseca.

— Prepozni glasovi. V večerajšnji seji nižjeavstrijskega deželnega zbora je imel cesarjev tajni svetnik, znani dr. Patta i, znamenit govor, v katerem se je dotaknil tudi balkanske vojske in stališča Avstrije nasproti balkanskim državam. On pravi, »da bi bilo za Avstrijo veliko bolj pametno, ko bi se postavila na stran balkanskih narodov in jih sama vodila. To bi se veliko bolj skladalo z vlogo, ki jo je Avstrija igrala v celi zgodovini. Nikdar bi ne smela pozabiti narodov, ki so ž njo ene vere, kot Arijeji ene krvi in ki so ječali pod turškim jarmom. Avstrija naj bi vzela v tem pogledu za zgled stare Rimljane in pa sedanje Angleže. Neodgovorni diplomatje so nas spravili v smešen položaj, da se moramo boriti za majhne reči, med tem ko smo izgubili velik vpliv in pomen. Ko je bila pred nekaj časom neka dinastija zločinskim potom odstranjena, je Avstrija rekla: »To nas nič ne briga.« Zdi se, da se Avstrija vedno tako kaže. Kaj smo pa sploh storili, da bi si prijaznost balkanskih narodov pridobili. Hrvate trpinčijo, Rumune stiskajo. Sedaj se bojimo ruske politike, in vendar smo ravno s svojo politiko balkanske narode Rusom v naročje pahnil. Čas je, da se vendar enkrat vzdržimo in lotimo politike dela!« — Zares pametne besede, ampak došle prekasno in naj bi našle odmeva v prvi vrsti v lastnem taboru, namreč v krščanskosocialni stranki.

— Dr. Tadej Stanislaw Grabowski: Slowieński poemat na tle polskem (A. Zakelj-Ledinski: »Vilkovo«.) Pod tem naslovom je izšel V. zvezek razprav prof. dr. Grabowskega, ki obravnava razne predmete iz zgodovine slovanskih slovstev in po mojem mnenju je ta razprava izmed vseh najboljša. V nji obravnava pisatelj epično pesem našega starejšega pesnika Žaklja, ki je pod naslovom: »Vilkovo« izšla v »Novicah« l. 1856. Najprej govori o »Novicah« in o Žaklju po že znanih virih. Tuintam bi želeli, da bi kakšno sodbo nekoliko bolj preciziral, oziroma drugače stiliziral. Toda saj je to pravzaprav uvod, ne pa glavni del razprave. V glavnem delu preiskuje nastanek Žakljeve pesmi, njene poljske vire in vzore in išče ter nam predstavlja zgodovinski tip glavnega junaka Martina Sapiehe. — Za to razpravo moramo Slovenci biti hvaležni mlademu poljskemu učenjaku. Monografije iz zgodovine slovenskega slovstva so pri nas redke prikazni, oziroma nimajo nobenega znanstvenega pomena. Veseli moramo torej biti, da začnemo Poljaki mašiti vrzeli v našem znanstvenem delovanju. — Pripomnim še, da pisateljeva literarna poštenost skoro že sega čez mejo skrupuloznosti. Ne samo, da omenja vsak najmanjši vir in virček, ki mu je služil pri njegovi razpravi, kar je hvalevredno, celo v uvodu se toplo zahvaljuje tudi vsakemu znancu, ki mu je služil bodisi tudi z najmanjšo informacijo. Dvoje lepih slik (Ledine — rojstnega kraja Žaklja in fotografija »Novic«) krasni knjižico. — Naj bi segli po nji tudi Slovenci, zlasti, ker se tako tudi s čitanjem že znanega jezika najlažje nauče praktično poljskega jezika. Ld.

— Občinske volitve v Hotedrčici. Pri večerajšnjih občinskih volitvah je zmagala S. L. S. z osmimi kandidati; nasprotna liberalna stranka je dobila štiri može.

— Nadvojvoda Evgen v Metliki. Njegova c. kr. visokost gospod nadvojvoda Evgen dospel je dne 26. t. m. v spremstvu kanclerja g. Gustav Baudiana v Metliko. Tu si je ogledal komendo, prostijo ter šel pred odhodom v cerkev; po kratki molitvi se je poslovil in odpeljal v Ljubljano.

— Umrla je v Krški vasi občespoštovana poštarjeva soproga gospa Terenzina Tančig roj. Jankovič. Čislani rodbini naše odkrito sožalje.

— Varujte se klativitezev! Po ljubljanski okolici hodi približno 26 let star klativitez majhne postave, kratkih rujavih brk, ogrnjen s pelerino. Predstavlja se najraje po župniščih pa tudi po drugih boljših hišah, češ da je organist brez službe. Ker ta navihaneč z raznimi lažmi, da ga pošilja ta ali oni duhovnik ali organist slepari ljudstvo, svarimo pred njim.

— Občinski lovi. St. Peter na Krasu. Dne 1. maja 1913 se bo dal občinski poljski lov v najem. Ta lov meri okroglo 6000 ha. V tem lovu se nahaja najrazličnejša divjačina v obilnem številu. Drazitelji se vabijo.

— Ogenj na Vačah. Dne 26. t. m. pred 3. uro popoldne je na Vačah pri Hribarju začelo pred skednjem goroti. Ogenj se je s skednja silno hitro razširil na hlev, šupo in hišo. Zgorelo je vse. Rešiti se ni dalo skoro nič. Zgorel je tudi en prešič. Stara mamica, ki šteje že nad 80 let, je bila sama doma in je hitela pod streho reševati nekatere predmete. Ogenj in dim se hitro razširi okrog nje. Obleka se ji vname, na roki dobi že hudo opekline. Ker jo v naglici nikdo ne more rešiti, stopnjic pa ne more več doseči, se na koncu hiše spusti na tla. Zadobi na nogi težke poškodbe in obleži nezavestna. Prejela je samo sveto poslednje olje. Sedaj se bori v nezavesti s smrtjo. Ogenj se je videl s poštnega vlaka, ki proti četrti uri vozi mimo Kresnic in Litije. Zažgali so najbrž otroci, ki na skrivaj za vogali palijo cigarete.

Litijčan pred dunajsko poroto.

Dunajsko porotno sodišče je pričelo 26. t. m. razpravo proti 24letnemu skladničnemu delavcu Ljudevitu Lotschaku, 17letnemu krojaškemu pomočniku Maksu Klapetzu, 17letnemu učencu strojne šole Ivanu Franku in proti 16letnemu učencu strojne šole Rudolfu Lebingerju, sinu trgovca v Litiji, radi tatvine. Lotschak, Klapetz in Plasky, so 18. decembra 1912 vdrli v pisarno dunajske eksportne trdke Pfeifer; bili so našemljeni, zvezali so Pfeiferja in njegovega sina in iz odprte blagajne odnesli 510 kron. Lebinger je pa obtožen, da so 7. novembra lani Plasky, Lebinger in Francke sklenili zasebno šolo za zgradbo strojev in elektrotehniko J. Striegla zažgati. To načrt so pa opustili in sklenili v pisarno vlomiti, Lotschaka so si izbrali, da jih je vodil, Lebinger pa, ki je v šoli stanoval, je narisal načrt in pustil ponoči vrata v ravnateljevo pisarno odprta. Mladi vlomilci so odnesli 1000 kron, Lebinger bi bil moral dobiti 25 kron, a ga je za nje Francke ogoljufal. Plen sta si razdelila Lotschak in Plasky. V razpravi je Lebinger priznal, da je kriv tatvine. Načrt je napravil na poziv Franckejev, z revolverjem ga je Plasky prisilil, da je pustil zvečer pisarno odprto. Ravnatelj šole je izpovedal, da je bil Lebinger večkrat renitent. Ko so ga aretirali, so dognali, da je svoje součence okradel. Predsednik senata je naznanil, da se slučaj Lebinger iz razprave izloči, ker je poboljševalnica v Eggenburgu izjavila, da mladi obtožene ni normalne, odkar je obolel za tifusom na glavi. Sodišče je zato ukazalo preiskati Lebingerjevo dušno stanje. Na predlog Lebingerjevega zagovornika dr. Schönbrunnna so Lebingerja iz zapora izpustili in ga njegovemu očetu izročili.

— Velezdajstvo. Notarja v Deču, Marka Mašiča so zaprli in izročili zaradi velezdajstva sodišču v Mitrovici, češ da je nagovarjal deške prebivalce na izseljevanje v Macedonijo, kjer da vlada večja svoboda kakor v Avstriji.

— Umrla je v Gostecih pri Sorih g. Ana Kumar, roj. Kalan, stara 66 let.

— Strašno maščevanje ker ga ni hotela udova poročiti. Čevljarski pomočnik J. Katholnig v Smartnem pri Beljaku je zasnubil roko svoje gospodarice vdove W. Ker ga je žena odbila, je Katholnig vrgel v Dravo njeno 2inpolletno hčerko in nato tudi sam skočil v valove. Truplo deklce so v Beljaku potegnili iz vode, utopljenca pa še nimajo.

STRAŠNE POSLEDICE ORKANA V AMERIKI.

Strašno pobarobnosti o uničenju Omaha. — Poslajpa v Daytonu so z dinamičnim razstreljevali.

Sir William Coon poroča o uničenju Omaha: Vozili smo se proti Rail-

stonu, ko smo zagledali bakrenobarvani oblak, ki se je strašno hitro bližal in ki je vedno večji postajal. Zrak je pretresal nenavaden šum; oblak se je počrnil in postajal manjši in hitel proti mestu. Poslopja so pričela padati kakor da so iz papirja. Potniki smo bili omamljeni. Strojevodja ustavi vlak. Čuli smo, kako so klicali umirajoči na pomoč. Težak mlatilni stroj je dvignil vihar visoko v zrak in ga vrgele 200 m daleč. Trdno ameriško leseno hišo je nesel vihar pol kilometra daleč. V Bensonu je vihar še hujše divjal. — Iz Pittsburga se poroča, da je več sto tvornic poplavljenih; 50.000 delavcev je zato brez dela. Mesto Wheeling v zahodni Virginiji je poplavljeno. V Daytonu je 27. t. m. mesto še vedno gorelo. Župan je prosil za dinamit, da se ogrožena poslopja razstrelje in tako omeji požar. — Iz New Yorka se poroča, da še ni mogoče preceniti, koliko oseb je radi orkana in povodnji življenje izgubilo in tudi ne, koliko da znaša gmotna škoda. Dokler voda ne pade, je uspešna pomoč nemogoča. **V Daytonu je 26. t. m. zvečer zgorel hotel z 200 potniki.**

Ij Trije otroci so se izgubili. Danes šteta se izgubila po štiri leta stara dečka g. Josipa Grošlja, stanujočega Poljanska cesta 6 in neki drugi triletni deček, stanujoč v isti hiši. Kdor kaj ve o dečkih, naj blagohotno javi.

Telefonska in brzajavna poročila.

PRAVAŠKI KONGRES V OPATIJI.

Dunaj, 28. marca. Od tu se poroča: Danes je bil otvorjen v Opatiji kongres pravaških poslancev, katerega se udeležujejo vsi jugoslovanski pravaški in več poslancev S. L. S. Obravnavalo se je predvsem o bosenskem jezikovnem vprašanju. Nekateri pravaški politiki so izdelali obširen memorandum na prestolonaslednika, v katerem ga prosijo, naj ukrene vse potrebno za pomirjenje hrvatskega naroda, kajti sicer se je bati, da je sedanja hrvatska generacija zadnja, ki upa doseči svoje narodne cilje v okvirju avstrijske monarhije. Dr. Šusteršič in dr. Mandić sta referirala o naziranju dunajskih merodajnih krogov o jugoslovanskem vprašanju. Najvažnejša točka na današnji razpravi pa je bilo bosensko jezikovno vprašanje. Konferenca se danes nadaljuje in se izda uradni komunikacijski.

Reka, 28. marca. »Riečke Novine« javljajo, da sklepi pravaškega kongresa niso za javnost. Predsedoval je dr. Mile Starčević. Od Slovencev in istrskih Hrvatov so bili poleg: dr. Šusteršič, dr. Krek, dr. Korošec, dr. Laginja, Spinčič, dr. Gregorič in Červar.

Budimpešta, 28. marca. »Pesti Hir-lap« trdi, da je dr. Mandić konferenci pravašev v Opatiji naznanil, da je treba nemški službeni jezik pri bosanskih železnicah akceptirati, da pa je vlada obljubila, da nastavi pri bosanskih železnicah odslej samo Hrvate. Dr. Šusteršič je baje referiral, kaj merodajni avstrijski krogi sodijo o hrvaškem vprašanju in da se Cuvaj ne bo več vrnil.

× × ×

PRI ČATALDŽI.

Carigrad, 28. marca. Od čataldške črte sem se je slišalo včeraj celi dan grmenje topov. Krogi Porte zagotavljajo, da so čataldške utrdbe nepremagljive. Porti pa nihče več nič ne verjame.

Sofija, 28. marca. Privatno se poroča, da je glavna čataldška črta s prekoračenjem reke Karasu že predrta. Vrhutega se trdi, da so se včeraj zjutraj začeli tudi resni boji pri Gallipoliju.

Sofija, 28. marca. Vladni krogi izjavljajo, da Bulgarija zazdaj ne misli na to, da bi odpošiljala čete izpred Odrina proti Čataldži. Pri Čataldži so Bulgariji le zopet zavzeli tisto črto, od katere so se začetkom drugega dela vojske odmaknili. Le če Turčija ne bo izjavila, da se čuti popolnoma poraženo, bo bulgarska armada korakala proti Carigradu, kakor je to sploh njena želja.

CAR FERDINAND V ODRINU.

Sofija, 28. marca. Car Ferdinand se je danes pripeljal s posebnim vlakom pred Odrin. Ker so Turki pred predajo mesta železniški most čez Ardo pognali v zrak, se je car moral peljati v mesto z avtomobilom. Car je s princii in generali vkorakal v mesto med nepreglednim spalirjem turških ujetnikov. Množica ga je navdušeno pozdravljala. Car je najprej pustil defilirati pred seboj čete, nato se pa podal v vojaški kazino, kjer je interniran Šukri paša s častniki. Šukri paša je izročil caru svojo sabljo, katero mu je

car s pohvalnimi besedami za njegovo brezprimerno hrabrost z vso častjo vrnil. Vesti iz Odrina so nedostate, ker je zveza pokvarjena. Gotovo je, da je Šukri paša razgnal v zrak vsa skladišča, kjer je bilo kaj vrednosti.

VOJNI PLEN V ODRINU.

Sofija, 28. marca. Operacije za zavzetje Odrina so trajale 49 ur. Vjetih je 51.000 vojakov, med njimi 17 paš, 4 divizijski generali, 8 brigadnih generalov, vsega skupaj 1220 častnikov. Med vjetniki se nahaja 64 nemških častnikov, med njimi polkovnika Lehmann in Topsischewski, 18 rumunskih častnikov in 6 belgijskih. Zaplenilo se je 54 tisoč pušk, 620 topov in velike zaloge plaščev. Po neki še nepotrjeni vesti so Turki zagnali v zrak tudi Selimovo mošejo. Šukri paši se je sablja vrnila in ga z njegovim štabom prepeljejo v Sofijo, vendar pa mu je dovoljeno, da se vrne v Carigrad, ako bi to sam želel. Vlada je storila vse korake za aprivizacijo mesta. Za vzdrževanje reda se poda v Odrin policijski prefekt z mnogimi policisti. V Odrin se poda tudi sanitetni ravnatelj, da se začne boj proti epidimijam.

KAJ BO Z MIROM?

Sofija, 28. marca. Balkanska zveza je mirovne pogoje velesil sprejela, pričakuje pa, da se določi ugodnejša vzhodna meja za Bulgarijo in se vredi vprašanje vojne odškodnine, vpoštevajoč žrtve zaveznikov.

Sofija, 28. marca. »Mir« piše, da zahteva Bulgarija po zavzetju Odrina miru, ki bo odgovarjal doseženim rezultatom in žrtvam, če ne, ima Bulgarija še zadosti čet, da zapodi Turke iz Čataldže in Gallipolija.

Sofija, 28. marca. Balkanske države so se glede mirovnih pogojev medseboj že zjedini. Podrobnosti so neznane. Gotovo je, da žele mir, toda pod precej ugodnejšimi pogoji, nego so jih sestavile velesile.

V CARIGRADU SE NEKAJ PRIPRAVLJA.

Peterburg, 28. marca. Carigranski ruski poslanik Giers je svoji vladi sporočil, da se je bati v Carigradu nemirov. Prebivalstvo je zelo vznemirjeno.

SKADRSKO VPRAŠANJE.

Carigrad, 28. marca. Avstro-ogrski poslanik je včeraj pri Porti posredoval, da da Essad paši nalog, da odpusti iz Skadra civilno prebivalstvo.

Belgrad, 28. marca. Izredni ministrski svet je sklenil operacije srbske armade pred Skadrom ustaviti, dokler civilno prebivalstvo ne odide.

Belgrad, 28. marca. Srbska vlada je baje priporočila kralju Nikolaju, naj bombardiranje Skadra sploh opusti.

Dunaj, 28. marca. Skupni korak velesil v Belgradu in Cetinju se še vedno ni izvršil. Ruska poslanika tudi še do danes nista dobila instrukcij, ni pa izključen, da jih v najkrajšem času dobita. Črnogorci Skadra še ne obstreljujejo. Mednarodni položaj je nezpremenjen.

Peterburg, 28. marca. »Novo Vreme« poroča, da je črnogorski kralj izjavil, da bo svoje pravice glede na Skader branil pred celo Evropo.

Peterburg, 28. marca. Kralj Nikita črnogorski je poslanike obvestil, da Skadra za nobeno ceno ne pusti.

Peterburg, 28. marca. Tu se je vršil včeraj banket slovanofilov, katerega se je udeležilo 150 odličnjakov. Govorniki so napadali Sasonova in londonško konferenco. Poslali sok ralju Nikiti brzajavko, v kateri ga pozivljajo, naj se požuri in Skader hitro zavzame.

Kot or, 28. marca. Bombardement Skadra je ustavljen, se pa ima kmalu zopet začeti. Kralj Nikita se nahaja v Cetinju in je včeraj dolgo konferiral z ruskim poslanikom. V kratkem dospe ruski parnik z živili.

»REICHSPOST« O ALBANSKEM VPRAŠANJU.

Dunaj, 28. marca. »Reichspost« piše, da dobe Srbi in Črnogorci sicer Prizren, Peč, Djakovico in Debar, da pa okoliš teh krajev pripade večinoma Albaniji.

Poslaniška reunija se je pečala z južnimi mejami Albanije, ni pa še prišla do zaključka. Najbrž dobe Grki Jabinio in ozemlje do reke Kalamas. Srbija dobi nevtralno pristanišče Meduo pod internacionalno kontrolo s prostim uvozom in izvozom.

Ni se še določilo, ali dobi Grčija Santi Quaranta ali ne.

DVOUMNO POSTOPANJE ITALIJE.

Pariz, 28. marca. »Figaro« trdi, da je Italija prepročila nameravano avstrijsko vojaško akcijo proti Črnogorci.

Rim, 28. marca. Oficijozna »Tribuna« pravi k »Figarovi« trditvi, da je na njej nekaj resnice. Le to ni res, da je Avstrija nameravala kako vojaško

akcijo, ampak je mislila le na »mirno blokado«. Italija je tako na Dunaju kakor v Cetinju pomirjevalno vplivala. Italija je postopala sporazumno z Avstrijo in tudi z Rusijo, ki je tudi urgirala odpust civilistov iz Skadra.

ODPUŠČENJE RUSKIH REZERVISTOV.

Peterburg, 28. marca. »Rieč« poruče, da se je odpuščanje rezervistov na Poljskem že začelo. Odpuščanje rezervistov v peterburški guberniji je v polnem teku. Vesti iz Carigrada pravijo, da se je ondi bati revolucije.

ODPUST ČRNE VOJSKE V BULGARIJI.

Sofija, 28. marca. Bulgarija je odpuščala črno vojsko domov.

PATTAJEVE BESEDE.

Dunaj, 28. marca. Govor dr. Pattaja o balkanskem vprašanju v nižjeavstrijskem deželnem zboru je napravil na merodajne kroge velik, a tudi mučen vtis. Posebno so zadele na odločilnem mestu njegove besede: »Odnegli smo na cel črti in se še povsod obnavljamo.« Iz krogov krščansko-socialne stranke se poudarja, da je dr. Pattaj govoril le v svojem imenu.

BALKANSKI ZAVEZNIKI MED SEBOJ.

Dunaj, 28. marca. Solunsko vprašanje postaja vedno bolj kočljivo in grozi izzvati med Bulgarsko in Grško oster konflikt. Grki z mrzlično naglico odpošiljajo svoje čete izpred Janine pred Solun in baš pred par dnevi je prispelo 8000 vojakov šeste grške divizije, ki so se utaborili pred Solunom. Bulgari so napravili med Seresom in Nigrito okope, katere so armirali z artiljerijo. Grki nameravajo poslati eno divizijo v Nigrito. Grki koncentrirajo svoje čete tudi okoli jezera Langaza.

Belgrad, 28. marca. Bulgarsko-srbski obmejni spor se nahaja v zelo akutnem stadiju. Srbija upa, da postane Bulgarija po zavzetju Odrina, h kateremu so Srbi toliko pripomogli, nekoliko bolj odjenljiva. Sicer pa se upa, da bo Rusija vse poravnala in ne bo dopustila resnega konflikta.

KAKO ČEHI SLAVE PADEK ODRINA.

Praga, 28. marca. Gospodarski odsek mestnega sveta je sklenil v proslavo zavzetja Odrina zgraditi konvikt za jugoslovanske dijake. »Narodni listi« svetujejo, naj se mesto iluminacije nabira za sirote pred Odrinom padlih vojakov.

SRBSKI RANENCI IZPRED ODRINA.

Belgrad, 28. marca. Danes dospejo semkaj trije posebni vlaki s 1000 srbskimi vojaki, ki so bili pred Odrinom ranjeni.

† JURIJ GRŠKI.

Atene, 28. marca. Truplo kralja Jurija je dospelo semkaj 27. t. m.

»TIMES« SO NEPOTRPEŽLJIVE.

London, 28. marca. »Times« zahtevajo, da se balkanskim državam s krepkimi besedami diktira mir in Črnogora energično k redu pozove.

DŽAVID PAŠA O ARNAVTIH.

Belgrad, 28. marca. Džavid paša se je uničujoče izrazil o Arnavtih. Rekel je, da slabših ljudi še ni videl na svetu. Hotel je organizirati arnavski upor, toda bil je prisiljen s svojo vojsko ugonabljati to ljudstvo. Čudi se Srbom, da so nasproti tem ljudem tako obzirni. Rekel je, da bi najraje stopil v srbsko armado, ako bi mu izročili varstvo na meji proti Arnavtom; on bi s temi ljudmi že vedel priti do konca.

× × ×

DUNAJSKI NADŠKOF ŽE IMENOVAN.

Dunaj, 28. marca. Opat Piffel je že imenovan za dunajskega nadškofa.

LINK DEMISIONIRAL.

Gradec, 28. marca. Deželni odbornik dr. Link je demisioniral in odložil svoj deželnozbornski mandat.

OGRJI HOČEJO TUDI NA REKI KOMISARIAT.

Reka, 28. marca. Ogrski ministrski predsednik Lukacs, ki se je mudil v Volosci, je dr. Francu Vio, županu na Reki, in poslancu Antonu Vio, ki sta šla radi nameravane uvedbe ogrske državne policije na Reki k njemu interveniral, rekel, da se bo policija uvedla, če bi se pa mesto upiralo. Se bo imenoval vladni komisar. Občinski svetniki nameravajo zdaj odložiti mandate.

MEHIKANSKE NAVADE.

Meliko, 28. marca. General Zapata, prijatelj predsednika Huerta, je dal bivšega guvernerja Hermandeza izveči iz ječe in ustreliti.

AVSTRIJSKI GENERALŠTABNI POLKOVNIK — OGLEDUH?

Pariz, 28. marca. »Agence Havas« poroča iz Peterburga, da so v bližini trdnjave Grodno aretirali polkovnika avstrijskega generalnega štaba Baumharta, ker je baje vohunil.

Razne stvari.

Španski kralj ponesrečil. Španski kralj Alfons je padel dne 26. t. m. s konja in se neznatno poškodoval.

Statistika iz Lurda. Leta 1912. je prišlo v Lurd 446 vlakov z 247.092 romarji. Pisarno, ustanovljeno za preizkušnjo čudežnega ozdravljenja, je obiskalo nič manj nego 560 zdravnikov, od katerih je bilo 90 profesorjev. Čudežno ozdravljenih je bilo preteklo leto 1000 oseb, svetih maš pa se je bralo 65.000.

Ponesrečena vojvodinja Izabela genovska, ki je bila vsled eksplozije neke spiritalne svetilke nevarno ranjena, se nahaja v brezupnem stanju.

Umril je na Dunaju znani kriminalist policijski svetnik Ferdinand Lebzelter, star 65 let.

Rezervist, ki je ustrelil nadporočnika, obešen. V Opavi so 27. t. m. zjutraj na dvorišču Rudolfove vojašnice obesili rezervnega desetnika Jana Bagacza, ki je, kakor znano, pred nekaj dnevi umoril nadporočnika Rudolfa Schrameka. Obesil ga je dunajski rabelj Karel Lang.

Svetovna razstava za knjižno obrt in grafiko l. 1914. v Lipskem. V kako ogromnem obsegu se ima vršiti ta razstava, nam predočujejo naslednje številk: Razstavno zemljišče, ki se razteza ob vznožju silnega spomenika »bitke narodov«, meri 400.000 m² in je za 60.000 m² večje nego je bilo zemljišče draždanske razstave za higijeno. Doslej zgrajene stavbe zavzemajo že 65.000 m², v čemer pa niso všteti paviljoni, restavracije, zabavišča, osveževališča in mnogi drugi posebni paviljoni. Po razstavnem prostoru teče posebna železniška proga, ki je v zvezi z državno železnico, da bodo železniški vozovi za razstavo namenjeni tovore vozili naravnost na določeno mesto; to je važno zlasti za strojni oddelek, ki zavzema 11.000 m². Monumentalna je glavna dvorana, ki meri 20.000 m². Tu bo razstavljeno vse, karkoli je v zvezi s knjižno obrtjo in grafiko in bo obiskovalec lahko videl, kako se proizvajajo razni predmeti te industrije. Inozemstvo bo polnoštevilno zastopano. Tuje države bodo deloma nastopile s svojimi lastnimi paviljoni, tako n. pr. Avstrija (2500 m²) in Francija (3000 m²). Doba razstave je zaenkrat določena na 6 mesecev, in sicer od maja do oktobra 1914. V tem času se bodo na razstavi vršila zborovanja raznih zvez in korporacij. Za te bo posebno važen kulturnozgodovinski oddelek, ki ga vodi znani zgodovinar tajni svetnik Lamprecht.

Največji milijonarji v Nemčiji so: Berta Krupp pl. Bohlen in Essen-Ruhrum ima 283 milijonov premoženja in 1898 milijonov letnega dohodka; knez Henckel donnersmarški in neudeški 254 milijonov premoženja in 13145 milijonov letnega dohodka; generalni konzul baron Goldschmitz-Rotschild v Frankfurtu 163 milijonov; vojvoda ujestški 154 milijonov; cesar Viljem II. 148 milijonov premoženja in 22 milijonov letnih dohodkov; pruski prestolonaslednik ima 148 milijonov premoženja in 11 milijona letnih dohodkov; kralj Friderik Avgust saški 25 milijonov, baronica Kaskel v Draždanah 21 milijonov, baron Dahte 19, princ Ivan saški 61, princeznja Matilda saška 3, veliki vojvoda saško-weimarski 60, kralj Viljem württemberški 10 milijonov mark premoženja.

Napadalec dunajskega pomožnega škofa obsojen. Znanega Hermana Prinza, ki je 18. avgusta 1912 napadel in ranil dunajskega pomožnega škofa dr. Pflugerja, je dunajsko deželno sodišče obsodilo zaradi težke telesne poškodbe v dveletno težko ječo, v katero se všteje osem mesečni preiskovalni zapor.

Generalna nadzornica za čipkarsko obrt na Francoskem. V francoskem trgovinskem ministrstvu se je osnovalo mesto generalne nadzornice za čipkarsko obrt; na to mesto bo imenovana specialna strokovnjakinja, katere skrb bo predvsem pridobiti novo veljavo lepim starim vzorcem čipk. Skušalo se bo tudi v ribiške vasi uvesti klekljanje čipk, da bo tamošnje ženstvo čez zimo imelo zaslužek. Plača generalne nadzornice znaša 6000 K na leto.

Slabo razumljena ženska enakopravnost. Mestni svet v Denverju (Colorado) je sklenil izdati odredbo, da se v gostilnah in kavarnah nobeni ženski, ki pride brez spremljevalca, ne sme dati nobena alkoholna pijača. Zveza za žensko volilno pravico, ki je sicer vedno v vrstah borilcev proti alkoholu, je na-

stopila proti temu sklepu. češ, s tem se ženske zapostavljajo za moškimi. Vendar pa ne zahteva, da se sklep ne izvede, marveč le to, da se tudi za moške izda enaka prepoved. Dobra je ta!

Koliko popijejo Rusi žganja. Leta 1912. se je spilo v Moskvi in moskovski guberniji 5.590.960 veder žganja, za 302.215 veder več nego leta 1911.

Krokodil kot domače živali. Berolinci so zadnje čase radi stekline začeli postrani gledati svoje dosedanje domače »prijatelje« — pse in mačke. Da bi jim pa samim ne bilo predolgčas, so se ozrli po kakem nadomestilu v živalskem svetu in si za svoje bodoče »domače prijatelje« izbrali — krokodila. Za par zlatnikov si kupijo mladega krokodilčka, ki ne dela v hiši nobenega ropota in nemira ter ni v nobenem oziru nevaren; samo malo topoglav je — a kdo bi tudi od krokodila zahteval posebno bistrost! S krokodili trguje v Berolinu neki Elzačan in »dela« sedaj izvrstno. V Ameriki je že dolgo v navadi, da si ljudje med sabo darujejo krokodilske grdobe.

V človeško kožo vezana knjiga. V Berolinu se je nedavno vršila pravda radi knjige, ki je bila vezana v pravo človeško kožo. Neki umetni knjigovez je neko drugače čisto malovredno knjigo opremil na ta posebni način in jo izročil neki knjigarni, da jo razstavi. Ko je bil knjigovez kasneje na potovanju, se je za knjigo oglasil kupec in jo dobil za 75 mark. Knjigovez je pa potem od knjigarnarja zahteval 450 mark odškodnine, češ, da je bila knjiga toliko vredna. Začela se je pravda. Kot strokovnjak poklicani knjigovez je pred sodiščem izjavil, da je na svetu le malo v človeško kožo vezanih knjig; njemu je znanih le šest. Vrednost knjige ceni na 450 do 500 mark. Knjigovez Durbon v Parizu zahteva za enako knjigo 600 frankov. Končno so se poravnali za 175 mark.

Bombni napad na policijski urad v Milanu. V Milanu so neznan napadali vrgli bombo v policijski urad. Poslopje je precej poškodovano. Ubit in ranjen ni bil nihče.

Hud potres je divjal v okraju Kura, Daghestan. V petih vaseh je uničenih veliko hiš. Podrobnosti se niso znane.

17 oseb vtonilo. V Babici je praznovalo slovo od svojcev, ki so odpotovali v Ameriko, do 30 oseb, ki so se podali domov, ko so »Amerikanci« odpotovali. Ko so se domačini vračali domov, so se z brodom prepeljali čez reko Vislo. Družba je pa bila zelo nemirna, vsled česar se je brod prekucnil in je 17 oseb utonilo.

OJAČENJE NEMŠKE ARMADE.

»Tägl. Rundschau« poroča, da bo nemška vojna uprava zahtevala 63.000 rekrutov. Enkratni izdatek se določi z 890 milijoni mark. Uvesti se namerava v Nemčiji tudi davek na dedščino, po katerem pripadejo državi vse zapuščine, če umrli ne bodo oporoke napravili.

Iz Srbije.

Sodišča v Novi Srbiji. Poleg vojnih sodišč, ki sodijo v vojnih stvareh, deluje v novih srbskih krajih dostaj 17 državljanjskih sodišč. Ta sodišča imajo precej dela, a le v civilnih stvareh; kazenskih poslov je malo. Med vsemi sodišči je imela v teh treh mesecih le bitoljsko dva težja slučaja radi uboja, ki se pa nista izvršila iz koristoslovja, marveč iz maščevanja v prepiru.

Razpis zdravniških mest v Srbiji. V Srbiji se v kratkem razpiše 10 do 15 zdravniških mest za izvensrbske zdravnike: Srbe, Hrvate in Slovence. Mesečna plača 500 dinarjev in razne pristojbine za daljša pota.

Železnice v novih srbskih krajih. Srbska vlada je razglasila, da je neveljavna vsaka pogodba ali transakcija glede železnic in koncesij v novih krajih, ako se izvrši brez njene vednosti in privoljenja.

Draginja v Skoplju po vojni. Vsled dohoda ogromnega števila vojaštva so bile v Skoplju kmalu pošle vse zaloge živil in drugih potrebščin, tako da je nastala občutna draginja, ki je pojenjala šele, ko se je začel tovarni promet po železnici. »Oka« (5¹/₂ kg) sladkorja je stala 2 K, soli 1 K 40 vin., sode 1 K 30 vin., »kanja« (12¹/₂ funtov) petroleja 16—18 kron, »tovor« (2 naračaja) drv 6—8 K. »Oka« riža je stala 1 K 40 vin., kave pa 6 K. Meso, mast in moka se niso prodajata iz vojnih skladišč, so pritisnili trtako podražili, ker so to vojaki imeli s sabo. Najbolj je manjkalo soli in petroleja, katerih včasih po več dni ni bilo dobiti. Gostilne so zapirali že o mraku. Za soljo je bila prava gonja; kdor jo je imel, jo je hranil kakor zlato. Ko je vrhovni poveljnik izdal dovoljenje, da se sol in petrolej

govci v tolikem številu, da so se med seboj topli za prvenstvo.

2 milijona hlebov je do minole nedelje za bolgarske vojake spekla srbska donavska pekarska četa v Mustafi paši.

Obdelanje polja v Srbiji. Srbsko notranje ministrstvo je naročilo vsem političnim oblastem, da si prizadevajo za obdelanje polja. Dela naj se vzajemno; revnejše družine dobe semena brezplačno.

Španski častniki v Srbiji. Začetkom balkanske vojne je špansko vojno ministrstvo poslalo v Srbijo 6 španskih častnikov, da zasledujejo vojne dogodke. Na podlagi poročila, ki so ga kasneje ti častniki poslali svoji vladi, je Španija prosila Srbijo, da vsako leto sprejme šest španskih častnikov in jih prideli svojim četam, da se izvežbajo. Ob enem je Španija naročila enemu šestih častnikov, da se poda v srbski tabor pred Skadrom.

Grška kraljica vdova se učil srbsko. Grška kraljica Olga je izrazila željo naučiti se srbsko. Takoj so ji iz Belgrada poslali zbirko srbskih knjig.

Ljubljanske novice.

Ij Ljubljanski občinski svet ima prihodnjo sejo v torek, dne 8. aprila.

Ij Prireditev katoliškega mladeniškega društva, ki se vrši v nedeljo, dne 30. t. m. ob pol 7. uri zvečer v Rokodelskem Domu, naj bi slavno občinstvo v prav mnogobrojnem številu posetilo. Na sporedu je petje, tamburanje in uprizoritev velezabavne burke s petjem »Novi sinjegrajski župan«, ki smo jo pred leti že videli na odru Rokodelskega Doma in je vzbudila živalno veselost. V nedeljo torej v Rokodelski Dom!

Ij Nadvojvoda Evgen v Ljubljani. Poročali smo že, da je 25. t. m. vrhovni predstojnik nemškega viteškega reda nadvojvoda Evgen na svojem povratku iz juga dospel v Ljubljano. Trimesečno bivanje na našem jugu je nadvojvodu zdravje zelo zboljšalo. Veliko presenečenje je bilo naslednji dan v Beli Krajini, kjer je cesarski princ obiskal redovne župnije v Črnomlju, Podzemlju, Metliki in Semiču. Potoval je spremljan od redovnega kanclerja, dvornega svetnika Bandiana v avtomobilu čez Kočevje, vrnil se je zvečer v Ljubljano čez Zužemberk. Včeraj se je mudil v našem mestu. Celo dopoldne je prebil v Križankah, kjer je urejeval razne redovne zadeve. Opoldne je sprejel preзвиšenega gospoda knezoškofa dr. Jegliča, deželnega predsednika eksc. barona Schwarzja in ljubljanskega župana g. dr. Tavčarja. Po obedu je sam nakupil v Samassovi livarni nekaj stvari za svoje stanovanje v Križankah, katero si je že popoldan sam na novo vredil. Danes zjutraj je odpotoval na Koroško odtod pa na Tirolsko.

Ij Državna policija. Grof Künigl je od cesarja danes imenovan za policijskega ravnatelja. Naslov njegov bo vladni svetnik. Druga imenovanja se izvrše tekem jutrišnjega dne.

Ij Iz ubožnega odseka. V včerajšnji seji ubožnega odseka, ki se je vršila ob peti uri popoldne v mestni posvetovalnici, so se oddale Metelkove ustanove naslednjim: Stanislav Gmajner, čevljar; Pavel Jeršek, krznar; Josip Marn, pleskar; Karl Oblak, mizar; Leopold Porenta, klepar; Karl Sitar, tapetnik; Ignac Šimnovc, mizar; Srečko Texter, ključavničar; Max Kotnik, tiskar; Alojzij Zajc, livar. — Dosedanja ubožna podpora se ustavi Heleni Mantuani. — 21 revežem se je podelila dnevna ubožna podpora.

Ij Poglabljevalna dela v Ljubljani. Prihodnji teden se trebljenje s strojem prične od Vodmata navzgor proti šentpeterskemu mostu. Ker so tla struge tudi v tem delu deloma skalnata, bodo najbrže potrebne razstrelbe. Ko se s poglabljenjem dospe do šentpeterskega mostu, se le-ta podre.

Ij Umrli so v Ljubljani: Anton Kušar, bivši tovarniški mizar, 84 let. — Jera Dolar, branjevka, 68 let. — Alojzij Logaja, sin tovarniškega delavca, 11 mesecev. — Dragica Slatinšek, hči steklobrusarja, 16 mesecev.

Ij Iz gledališke pisarne. V soboto, dne 29. marca (par) Puccinijeva velika opera »Tosca« z gospo Nordgartovo v naslovni vlogi. Njeno izborno petje in temperamentna igra sta napravila pri prvem nastopu na občinstvo globok vtis. V nedeljo popoldne ob 3. uri (izven ab., lože par) vesela opereta »Jesenski manever«; ob 7. uri zvečer (nepar) zabavna, priljubljena burka »Pred poroko«. V ponedeljek zanjja - predstava v tej sezoni »Madame Butterfly« z gospo Irmo Polakovo iz Zagreba kot gostom za par.

Ij Umrl je višji vojaški intendant drugega razreda g. Leopold Blechinger, star 52 let.

TRILETNA VOJAŠKA SLUŽBA NA FRANCOSKEM.

Listi poročajo, da obvesti francoski ministrski predsednik armadni odsek zbornice, da obdrži vojni minister letnik 1910 pod orožjem. Ministrstvo se odločno zavzema za triletno vojaško službeno dobo.

Primorske vesti.

p Prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand je danes, v petek, popoldne okoli 1. ure priplul z jahto »Lacromo« v puljsko vojno luko, kjer se je cesarski princ preukrcal na dreadnought »Viribus Unitis«.

p Zakrament sv. birme bo delil letos v puljski stolici tržaški škof dr. Karlin.

p Hud Kranjčan. Iz Pulja poročajo: V neki tukajšnji gostilni je 21 letni zidar Janez Potočnik, doma iz Kranja tako razgrajal, da je bila gostilničarka prisiljena, poklicati redarja. Toda pijani Potočnik se je tudi temu zoprstavil s tako silo, da je bil redar prisiljen potegniti sabljo, s katero ga je udaril po roki in ga pri tem znatno poškodoval. Aretovanega Potočnika so prepegljali v deželno bolnišnico in ko se mu bo tam roka zacelila, se bo moral radi svoje lahkomišljenosti zagovarjati pred sodiščem.

p Stavka v reški ladjedelnici. V ladjedelnici »Danubius« na Reki se je povrnilo 700 delavcev na delo. Več kakor 1500 delavcev še stavka. Sinoči je potekel rok, ki ga je stavilo ravnateljstvo delavcem. Kdor se ni vrnil do sinoči na delo, tega smatra ravnateljstvo, da je izstopil.

p Živnostenska banka, podružnica v Trstu, odpre 1. aprila v Opatiji ekspozituro.

p Državna mejna policija na Reki se uvede že 1. aprila. Reški župan dr. Franc Vio in poslanec Anton Vioska sta odpotovala v Lovrano k Lukacsu, da proti uvedbi obmejne policije ugovarjata, a ogrskega ministrskega predsednika nista mogla pregovoriti. Obljubil je le, da hoče na to delati, da bo stopala državna policija v soglasju s pravicami občine, a je tudi jasno namignil, da se v slučaju odpora za Reko imenuje kraljev komisar. Večina reškega občinskega sveta ne ve, kaj da naj stori. Dne 26. t. m. je večina razpravljala, kakšno stališče naj zavzame, a se niso sporazumeli; ena skupina se je zavzemala za to, da bi občinski svetniki odstopili, druga se je pa izjavila za pasivno rezistenco, a sklenili niso ničesar.

NOVI TIROLSKI NAMESTNIK.

Z Dunaja se poroča, da je cesar ugodil prošnji za odstop tirolskemu cesarskemu namestniku baronu Spiegelfeldu. Za tirolskega namestnika je imenovan Friderik grof Toggenburg, ki je zdaj v 47. letu in je služboval prej skoraj skozi 20 let v politični upravni službi na Tirolskem, na Češkem in v notranjem ministrstvu.

Štajerske novice.

š Po nesreči se je obstrlel 26 letni uslužbenec mariborskega trgovca Guselna, Ivan Pleško. Krogla ga je zadela v spodnji del života in težko ranila. Spravili so ga v mariborsko bolnico.

š Umrl je v celjski deželni bolnici g. Jožef Lipuš, dolgoletni župan v Višnji vasi pri Vojniku. — V Boleanu je umrl Bogomir Pozeb, ključavničar južne železnice. — V Mariboru je umrl vpokojeni učitelj Martin Regorshek.

š C. kr. sodnik — na agitaciji za štajercijance. Pod tem naslovom v zadnji sobotni številki prijavljen dopis iz Slovenske Bistrice po od verodostojne strani podani izjavi ne odgovarja resnici, ker sodnik dr. Feliks Rakovec ni na noben način udeležen pri občinskih volitvah v Črešnjevcu. Njegov oče tudi ni predsednik liberalne mariborske Čitalnice, ampak je blagajnik nepolitičnega društva Slovenske Čitalnice v Mariboru.

„Kufeke“

Redilno, lahko prebavno živilno in krepljivo sredstvo za bolnike, slabotne in prebolele vsake starosti. Dobroslastno je in se pripravlja v različnih oblikah. Zahtevajte v lekarnah, drogerijah ali naravnost od firme R. Kufeke, Dunaj III. kuharsko knjigo »Kufeke« s 10 preizkušenimi recepti za kuhanje.

Išče se za šolske počitnice navadno oprenaljeno

stanovanje

t. j. eno ali dve sobi s 4 posteljami, v ljubljanski okolici oziroma v bližini Ljubljane. — Poudarje s ceno naj še pošljete pod »Počitnice« pošto ležečo Ljubljana.

Serravallo
železnato Kina-Vino
Higijenična razstava na Dunaju 1906:
Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.
Povzročila slast do jedi, olkrepča živce, zboljšala kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.
Izborni okus.
Večkrat odlikovano.
Nad 6000 zdravniških spričoval.
J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovije.

Sanatorium Emona v Ljubljani.
Komenskega ulica 4
Privatno zdravilišče za notranje in kirurgične bolezni. — Porodnišnica. — Medicinalne kopeli
Lastnik in čof-zdravnik: Dr. Fr. Derganc, primar, I. kir. odd. dež. bojn.

Zahvala.

Povodno bridke izgube naše ljubljene sestre oziroma hčerke

Regine Ferjančič

se tem potom najsrčneje zahvaljujemo vsem onim, ki so se udeležili njenega pogreba ali ki so na katerikoli način izrazili svoje sožalje ob njeni smrti. Posebno zahvalo izrekamo preč. g. župniku Al. Kralj za duhovno tolažbo, gospe R. Habe za velikodušne obiske in darežljivost za časa njene dolgotrajne bolezni, Marijini družbi in Izobr. društvu za spremstvo na njenem zadnjem potu, pevkom za krasno petje in vsem blagim darovalcem vencev. Vsem blagim dobrotnikom bodi hvaležen spomin!

Manče, dne 27. marca 1913.

967

žalujoči ostali.

Šivilja za damske obleke

sprejme v trajno delo 2 izurjeni pomočnici. Vpraša se: Emonska cesta št. 2.

Novosti

za ženske in moške obleke

v veliki izbiri

768 pri

R. MIKLAUC

Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 5.

Velika gostilna

edina v vasi in

lepo posestvo

blizu kolodvora in farne cerkve na Spodnjem Koroškem, 16 ha polja, 15 ha gozda, 6 ha travnikov, dvoje servitutnih pravic, se pod ugodnimi pogoji takoj proda. - Več pove uprava lista pod »št. 954«. (Znamka za odgovor.)

Lepi prostori za trgovino

z mešanim blagom, z vso opravo, na glavnem trgu v Ajdovščini. (vojaška garnizija) kjer se je nahajala najstarejša trgovina, se dajo v najem. A. Casagrande v Ajdovščini.

Redka

priložnost!

Radi družinskih razmer se odda zelo dobro idoča trgovina mešanega blaga na Jesenicah na Gorenjskem. Tik trgovine je vel. tovarna z več tisoč delavci. Promet 80—100 tisoč. Odda se takoj z zalogo vred. Interesenti naj si zalogo osebno ogledajo ker se na pismena vprašanja ne ozira.

R. M. ZORE, Jesenice.